

Κεφάλαιο 3: Περίοδος Μεγάλης Ακμής του Βυζαντίου (717-1025)

II.ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ερωτήσεις Επανάληψης

1.Οι εξελίξεις στην οικονομία και την κοινωνία (σελ. 48-49)

Ποια τα χαρακτηριστικά της οικονομίας επί των Μακεδόνων;

A. Οικονομία και κοινωνία στην ύπαιθρο

- I. Ποιες είναι οι δύο κοινωνικές ομάδες της υπαίθρου και από ποιους αποτελείται η καθεμία;
- II. Ποιους κινδύνους αντιμετωπίζει η αγροτική κοινότητα από τις αρχές του 9^{ου} αιώνα μ.Χ.;
- III. Από πού πηγάζουν τα έσοδα των δυνατών και με ποιο τρόπο διαχειρίζονται τα χρήματα αυτά; Τι ήταν τα χωρία ή προάστεια;
- IV. Ποιο το αποτέλεσμα αυτής της κοινωνικής ανισότητας;

B. Οικονομία και κοινωνία των πόλεων

- I. Πώς διαμορφώνονται οι πόλεις αυτή την περίοδο και ποια τα χαρακτηριστικά της οικονομίας τους; Ποια είναι η σημαντικότερη από αυτές σύμφωνα με τα παραθέματα του βιβλίου;
- II. Τι εννοούμε με τον όρο αστυκώμαι ή αγροτοπόλεις;
- III. Τι είναι τα συστήματα και πώς η λειτουργία τους συνδέεται με το Επαρχικόν βιβλίον;
- IV. Ποια προϊόντα παράγουν οι ντόπιες βιοτεχνίες και ποια εισάγουν από το εξωτερικό; Με ποιες χώρες αναπτύσσει έντονη εμπορική δραστηριότητα το Βυζάντιο;
- V. Ποιες είναι οι δύο βασικότερες κοινωνικές τάξεις της αστικής κοινωνίας, ποια τα κύρια χαρακτηριστικά και από ποιους αποτελείται η καθεμία από αυτές;

Ασκήσεις:

1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές(Σ) ή ως λανθασμένες(Λ). Να διορθώσετε το λάθος.

α. Οι πάροικοι ήταν καλλιεργητές που ήταν δεμένοι με τη γη ή είχαν προσωπική εξάρτηση από τους κυρίους τους.
.....

β. Τα μεγάλα κτήματα ήταν ενιαίες εκτάσεις που τα καλλιεργούσαν οι πάροικοι.
.....

γ. Στους δυνατούς περιλαμβάνονται τόσο τα μέλη της αριστοκρατίας της γης όσο και της αριστοκρατίας των αξιωμάτων.
.....

δ. Οι έμποροι και οι βιοτέχνες ήταν οργανωμένοι σε συντεχνίες ή επαγγελματικά σωματεία.
.....

ε. Το βυζαντινό εξωτερικό εμπόριο γνωρίζει συρρίκνωση το 10ο αι.
.....

2. Να δώσετε κατατοπιστικά σημειώματα για τους πιο κάτω όρους:

- Δυνατοί
- Πένητες
- Χωρία/προάστεια
- Συστήματα
- Επαρχικόν βιβλίον
- Μεσαία τάξη

3. Στις παρακάτω προτάσεις συμπληρώστε τα κενά:

α. Φτωχοί αγρότες, στο Βυζάντιο, που δεν είχαν δικά τους κτήματα, αλλά μίσθωναν γη για καλλιέργεια και πλήρωναν ενοίκιο στον ιδιοκτήτη:

β. Πολυάριθμες αγροτικές εκτάσεις, που καλλιεργούσαν ελεύθεροι ενοικιαστές ή πάροικοι:

γ. Κάστρα στο Βυζάντιο, που από τις αρχές του 9ου αι. έγιναν αστικά κέντρα με ημιαγροτικό χαρακτήρα:

δ. Επαγγελματικά σωματεία εμπόρων και βιοτεχνών στο Βυζάντιο και κυρίως στην Κων/πολη:

ε. Οι πολυάριθμες λαϊκές μάζες των πόλεων στο Βυζάντιο (8ος - 11ος αι.):.....